

ærede Medlemmer for Aarhus Amts 2den Valgkreds og Viborg Amts 5te Valgkreds havde angivet nogle Indtægter, som skulde tilflyde den af dem foreslaaede Hjælpekasse, men hovedsagelig haabede de paa Frivillighedens Hjælp. Det er imidlertid det, jeg siger, at støtte sig til eller vente, at den frivillige Hjælp skulde kunne udrette noget paa dette Omraade, er en Illusion, man maa væk fra. Om man nu, for at høre paa den manglende Frivillighed, vil gaa til at skaffe Penge gjennem Statskassen eller gjennem Kommunekassen eller paa anden Maade, er et Spørgsmaal, som maa være Gjenstand for fri Forhandling, og det undrede mig derfor i høi Grad at se det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds paa en saa lidet velvillig Maade falde over den ærede Ordfører for Forslagsstillerne. Det undrede mig, at det ærede Medlem med en vis Bitterhed eller Uvillie, i alt Fald paa en høist uvillig Maade, benyttede denne Ansøkelssammen fra den ærede Ordførers Side til at angribe ham; thi det forekommer mig, som sagt, at dette ikke er Lovens Princip, men kun en i Lovforslaget givne Anvisning af en Veie, der kan gaas for at skaffe de nødvendige Midler til Veie. Naar vedkommende Forslagsstillere med Hensyn til dette Punkt erklære sig villige til at gaa andre Veie, vælge andre Midler, hvis blot Nogen vil vise dem dem, var det bedre at arbejde med god Villie til at skaffe dem en Anvisning af disse Midler og bidrage til deres Tilveiebringelse i Stedet for at skaffe sig en, som det forekommer mig, noget billigt Triumf over, at der er Mulighed for, at Forslagsstillerne kunne blive enige med det ærede Medlem. Ja, han gik endog saa vidt, at han angreb Lovforslagets § 2, som gjør Statshjælp afhængig af Private's Godgjørenhed, paa en Maade, som i høieste Grad forbausede mig; thi saa vidt jeg forstod det ærede Medlem, mente han, at en saadan Paragraf mulig kunde føre til, at Folk gav frivillig til Kassen i Tanken om, at Staten saa ogsaa gav Noget. Ja, hvis virkelig den private, den frivillige Godgjørenhed tog den Retning og derigjennem fik en noget kraftigere Udvikling, skulde det være mig overordentlig glædeligt. Det ærede Medlems Standpunkt synes overhovedet at være en Skælf for, at der skal komme Noget ud af det; thi ellers vilde det ærede Medlem oprigtig have tilbudt den samme Villie til at arbejde med paa denne Sag, som er viist fra de ærede Forslagsstilleres Side. Det har det ærede Medlem ikke gjort, men har end ogsaa til Slutning erklæret, at det skulde glæde ham, om den ærede Ordfører kunde forlade alle sine Principer og gaa ind paa alle hans, thi da kunde der komme Noget ud af Sagen. Naar man skal forhandle paa den Maade, at man stiller sig op saaledes og paa en Maade udtaler, at den eneste Betingelse, hvorpaa der kan komme Noget ud af en Ting er ikke blot, at man i Et

og Alt gaar ind paa, hvad der fordres fra anden Side, men end ogsaa at være vis paa at faae Ubehageligheder og Besværligheder for at forlade sine Principer, saa maa man hellere rent ud sige: Jeg vil slet ikke have med det at gjøre. Jeg vil tilstaa, at jeg har faaet det Indtryk, at det for det ærede Medlem er Hovedsagen, at der Intet kommer til Veie, og det har jeg oprigtig talt heller ikke ventet Andet; thi jeg ser, at vi her i Landet endnu leve i den mærkelige Tro, at vi bekæmpe Socialismen ved at sørge for, at de berettigede Grunde til Klager, som for en Del ere Grundlaget for den, kan faae saa vidt og bredt Raaderum som muligt. Det er jo den Maade, hvorpaa vi tro at bekæmpe det socialistiske Røre: at holde Foredrag og formanende Taler, men aldrig i nogen Henseende gjøre det Allermindste for at hjælpe, tværtimod naar Nogen vil hjælpe, da at sige, det er Socialisme. Det er nu de Herrers Mening og det undrer mig derfor ikke, at vi møde denne Modstand fra det ærede Medlems Side; men jeg tror ogsaa, at den Tid vil komme, hvor det ærede Medlem fortryder, at han ikke har set, at den Maade at gaa frem paa er forkert. Der skal og der maa hjælpes, og alle Forsikringer om, at man har et Arbejderhjerter, hvilket jo var Parolen ved de sidste Valg, i det Mindste her i Kjøbenhavn, hjælper ingen Ting; naar ikke Arbejderhjerter producerer nogen Hjælp, maa det ligesaa gjerne være væk. — Den ærede Ministers Udtalelser vare saa vage og, jeg tilstaa, tydede ikke paa nogen stor Interesse for Sagen, saa jeg skal ikke komme nærmere ind paa dem. Jeg puffer endnu kun med Hensyn til Spørgsmaalet: Statshjælp eller Ikke-Statshjælp at udtale, at jeg tror, det vil blive vanskeligt at gjøre noget Virksomt i denne Sag uden ved Statshjælp; skulde imidlertid nogen være saa heldig at kunne paapege andre Veie, som ere virksomme og ikke blot et Skin — thi i den Slags Sager maa man hellere slet Intet gjøre end blot gjøre Noget, som er et Skin — hvorved man kan undgaa Statshjælpen uden derved at begaa Feil eller Uretferdigheder, vil jeg for mit Vedkommende ligesom de ærede Forslagsstillere være overordentlig villig til at arbejde med ogsaa paa et saadant Forsøg. Jeg tvivler noget derom, og jeg tilstaa, at der er en Grund, som gjør, at, naar vi skulle vælge mellem Statshjælp og Kommunehjælp skulde vi være noget betænkelige, inden vi bestemt bryde Staven over Statshjælpen. Thi hvad vil egentlig Kommunehjælp sige. Den er simpelt hen et Paalæg af nye Skatter paa Kommunens Beboere. Det vil det ærede statistiske Medlem (Gad), der giver sin Harmes Udtryk i stille Forbittrelse, visnosc indrømme mig. Men hvad betyder Statshjælp? Det betyder ikke det Samme; det betyder Anvendelsen af Statens nuværende Overflod (Dinesen: Naar Overflodet ophører?) Det ærede Medlem siger, naar Overflodet ophører, men det hører ikke op, før vort Stattesystem for-